

Galerie Kostka / Tělo ponořené do tekutiny / Lukáš Machalický

Kurátoři: Eva Riebová, Jaro Varga

Vernisáž: 10. 6. 2017, 19:00

Výstava trvá: 10. 6. – 14. 7. 2017

Umělci: Lukáš Machalický

Lukáš Machalický (*1984) vystudoval UMPRUM v Praze, absolvoval stáž v Berlíně a umělecké rezidence v New Yorku, Bratislavě, Krakově a Florencii. Pravidelně vystavuje v českém i zahraničním prostředí, účastní se skupinových výstav a zahraničních veletrhů. Přednášel na Univerzitě Karlově. V roce 2011 založili s Robertem Šalandou Galerii SPZ a společně také vedou ateliér Malba I. na Akademii výtvarných umění v Praze. Po pěti letech činnosti Galerie SPZ publikovali Machalický s Šalandou katalog s názvem *Předbíháš, když jsi v řadě?* Jedná se o sérii jejich rozhovorů s vybranými autory, kteří v galerii vystavovali. Text nabízí širokou škálu témat, od těch oddychových po vážná, od témat pracovních po osobní. Veškeré dosud zmíněné informace o Lukášovi Machalickém je možné vyčíst z jeho strukturovaného CV anebo z tiskových zpráv. V jedné z diskuzí Lukáš zmínil, že rozhovor je jediný formát, jak se dá o umělci něco zjistit.¹

Proč si myslíš, že rozhovor s umělcem je opravdu jediný způsob, jak se o něm něco dozvědět?

Možností je určitě víc, každopádně rozhovor je autentický formát, kde jsou konkrétní formulace. Vidíš, jak se kdo vyjadřuje, ale mě třeba i zajímá, když se dívám na umělecká díla, jak vypadají jejich autoři. Jaký obličej si mám s danou prací spojit. Taky je skvělé, když ti umělec odkryje inspirační zdroje. To je moment, kdy mu nahlídneš do hlavy. Knihy, filmy, jiní umělci... je toho hodně. Vlastně mě zajímá, co dělají, když zrovna netvoří. Jestli třeba někdo jezdí na hory. Potom je tady krajní varianta, partnerský život, ale to nedoporučuju. To se můžeš zeptat mojí ženy, to není nic moc.

Ty jsi opravdu přednášel na Univerzitě Karlově?

Měl jsem přednášky o současném umění na Katedře výtvarné výchovy na pedáku. Ale je to trochu jiný typ školy, než na jaký jsem byl zvyklý, nijak jsem se v tom nenašel. Mně v podstatě školství vadí.

A přesto od loňského roku učíš na AVU, navíc v Ateliéru malby, přestože jsi nikdy s tímto médiem nepracoval.

Je to svého druhu paradox, ale tohle je trochu něco jiného, na AVU se stýkáš s lidmi, které zajímá to samé, takže to nevnímám jako školství. Do konkurzu jsme se přihlásili společně s Robertem Šalandou, který dělá malbu, zatímco já především instalace. Postavili jsme to právě na této kombinaci, protože si myslíme, že umění je nadřazený pojem všem médiím a že je dobré, aby se ateliéry otevřely a aby studenti z malby měli nějaké povědomí o jiných médiích. Tím ale nemyslím, že mají dělat instalace. Pořád

¹ Předbíháš, když jsi v řadě? Rozhovor s Adélou Babanovou, Galerie SPZ, Praha 2015, p. 59

je to ateliér malby, v tomhle se mi zdá to tradiční dělení na média dobrý. Pouze ve chvíli, kdy je pro daný záměr vhodný jiný prostředek, to dává smysl. Jinak obecně malbu docela sleduju, takže to pro mě až takový překvapení nebylo.

Získáváš zároveň díky výuce nějakou zpětnou vazbu na svoji uměleckou tvorbu?

Nacházím tam specifické věci, který se týkají techniky. Potom často řešíme otázku, jak namalovat „nic“ – pozadí, kde se nic neděje, vedlejší motivy, jak pracovat s chybou atd. A jestli se to projevilo? Nevím, tak v Kostce teď bude hodně červený a dosud jsem moc barvy nepoužíval, třeba to s tím souvisí.

Na tvé práci a přístupu k ní je znát docela obdivuhodná zarputilost, až posedlost detailem. Vymalování Kostky na červeno je toho dobrým příkladem. Jak se ti s takovou vlastností pracuje? A žije?

Někdy i dost blbě. Když jsme dělali rozhovory pro SPZ, tak jsme na to narazili s Adélou Babanovou, která také říkala, že je posedlá detailem. U ní se to třeba projevuje tím, že když dodělává video a vyrendruje ho do finální podoby a přitom najde nějakou nepatrnou chybu v titulku, kterou by nikdo nikdy neřešil, dá si tu práci a celé to předělá. To jsem zažíval taky, dřív jsem přemaloval sokly i ze zadní strany, která nebyla vidět. Ale pomalu se učím, že jsou to nepodstatné věci. Možná to hraničí s nějakou obsesivní poruchou. Doufám, že se to nebude zhoršovat. Ještě se vrátím k červené barvě. Kostka je dost složitý prostor, ale hlavně je to kvádr. Máte to blbě změřené, vzal jsem to laserem a je to 11,51 x 9,1 x 8,07 m. S osmi metry nad hlavou už musíš pracovat se záměrem a udělat něco na míru. Začal jsem uvažovat o obrovské nádrži, ve které se vlastně celý ten prostor utopí.

Do červeného prostoru v Kostce noříš objekty z vodováh, stoly, které ovšem nesplňují jednu ze svých základních funkcí, což je stabilita. Nohy stolů nejsou schopny podpory a celá instalace je v jakési promyšlené nerovnováze. Já to vnímám jako chybu v precizním provedení.

No, to vnímáš dobře. Chyba je v umění důležité téma. Já vlastně už delší dobu pracuju s věcmi, které zdánlivě působí dokonale, a přitom je to celé postavené na nesmyslnosti. V tomto případě by objekty měly být ve vodorovné poloze, ale jsou otočené nebo převrácené.

Jednou jsi během příprav výstavy zmínil, že tě zajímá prostředí, ve kterém se popírají základní fyzikální zákony anebo jsou alespoň někde na hraně. Proto také výstavu „noříš do tekutiny“ a pracuješ s nestabilitou. Jaký význam pro tebe představuje takové popírání fyzikálních zákonů? Vybavuje se mi souvislost s dílem Stanislava Kolíbala, který v abstraktních kompozicích od druhé poloviny 60. let pracoval s labilitou odkazující k existenciálním tématům, ke křehkosti lidské bytosti.

U mě to tak není, ale obecně se téma rovnováhy, nebo spíš nerovnováhy dá vztáhnout na hodně věcí. Nechci vysvětlovat, co všechno může nestabilita představovat, je to docela jasný. Ono to také souvisí s přesností, správnou mírou a dokonalostí. Vzpomínám si na jednu starší věc Matěje Smetany, která vznikala tak, že objížděl expozice, kde byla vystavena díla klasických minimalistů, jako je Donald Judd apod., a fotil detaily rohů, které byly omlácené. Tak něco takového mě zajímá. Fyzikální jevy se asi popřít nedají, ale můžeš se dostat na podivnou hranici, kde dílo nějak působí a ve skutečnosti je všechno úplně jinak.

Držíš se ve své práci jednoho motivu, který dlouhodobě rozvíjíš, anebo se zabýváš několika různými tématy najednou?

No, najednou určitě ne, mám problém s tím, pracovat paralelně na víc věcech. Pokud to mám hodně zobecnit, tak mě určitě zajímá, co je v pozadí určitého tvaru. Takový druhý plán. To lze aplikovat na hodně věcí. Nemusí to být nic fyzického.

Řekl bys, že ve své práci komentuješ, pozoruješ nebo vyprávíš?

Určitě se cítím spíš v roli pozorovatele. Jako určitý filtr, přes který se protáhne informace. Ale nechci zaujímat konkrétní stanovisko, mám rád nejednoznačnost. Nebo rozhodně bych nechtěl, aby moje věci nějakým způsobem moralizovaly nebo byly neúměrně závažné. I když nic proti závažnosti. Jen se to s ní nesmí přehánět.

Proto jste s Robertem Šalandou vámi vedené rozhovory s umělci pro katalog SPZ prokládali banálními otázkami.

My jsme měli třeba sérii dotazů z firemních pohovorů, ty jsou hodně dobré. Už nevím, kdo nám ale říkal, že se nikam nehlásí, ať s tím jdeme do hajzlu.

Jo, taky jsem si jich pro tebe pár našla. Ale nechtěla přejímat vaše otázky, aby si na ně náhodou nebyl připravený.

Takže se mě nebudeš ptát na oblíbeného galeristu, kurátora a umělce?

No tak dobře, kdo je tvůj oblíbený umělec?

To se mění. Těch lidí je strašně moc a většinou dělají úplně jiné věci než já. Tak třeba Jos de Gruyter a Harald Thys, kteří dělají takový videa s polystyrenovými figurkami, které melou nějaké kraviny. Myslím, že jeden z nich snad pracoval ve cvokárně. Pak třeba Oskar Dawicki, Simon Starling, Cyprien Gaillard. Mark Leckey – viděl jsem jeho velkou výstavu v New Yorku. Dlouho se mi nestalo, že bych měl z něčeho takový zážitek. A když tedy teď učím na malbě, tak Victor Man. To je dobrý příklad malíře, který velmi citlivě pracuje s architekturou a dramaturgií výstavy. Mně přijde, že pokud jde o malbu, tak je tendence věšet obrazy „progresivně“ na železný konstrukce do prostoru apod. Zaklíná se to tím, že se to tak dělá ve světě, což navíc není tak úplně pravda. Někdy stačí málo, když jsou malby od sebe v jedné lajně odstupňované po dvou metrech, která vytváří dokonalou pravidelnost. Zároveň je možné se soustředit na jednotlivá díla a vypadá to skvěle. Samozřejmě záleží na konkrétní výstavě a prostoru.

Díky. Tak a teď ten slíbený pohovor: časopis Forbes publikoval článek s titulkem „5 nejhorších otázek, které můžete dostat na pracovním pohovoru“. Představ si, že se neucházíš o místo v nějaké firmě, ale třeba o výsadní pozici na umělecké scéně.

Jako třeba nahradit Andyho Warhola na pozici č. 1 v žebříčku Art Facts? To bych rád. Anebo setřást Jiřího Kovandu v žebříčku našich přátel z J&T.

Třeba. Tak tedy: Proč bychom si měli vybrat právě Vás mezi tolika kandidáty? Nikdo lepší tu není.**Co je Vaše největší slabina?**

Strašně moc pracuju.

Jasně, to je ta tvoje obsesivní porucha, o které jsme se bavili...

Ne, to je to, co máš říct, aby tě vzali.

Naopak, právě máš říct nějakou slabinu, kterou se ti v minulosti podařilo překonat a vlastně z toho udělat silnou stránku.
OK.

Kde se vidíš za pět let?

Jako rektor AVU... a do závorky napiš smích, 32.

Mám tady poslední otázku: Co můžeš přinést našemu oddělení?

Hodně červené barvy.

Dobře. Takže na vernisáži se dozvíme, jestli jsi prošel. A na závěr, jelikož jsme oba milovníci hor – řekni mi jeden tip na dobrou horskou trasu.

Tak třeba na skialpy jsou docela dobré Tatry. Baranie sedlo. A je možno sa tam potkat aj s Pavlikom Bémom. Občas tam sedáva.

Rozhovor s Lukášem Machalickým vedla kurátorka Galerie MeetFactory Eva Riebová.

Otevřeno denně od 13:00 – 20:00 podle večerního programu. Vstup dobrovolný.

Kontakt a více informací:

Šárka Maroušková → PR Manager

+420 723 706 249

sarka.marouskova@meetfactory.cz

MeetFactory je v roce 2017 podporována grantem hl. m. Prahy ve výši 10.000.000 Kč.